

TAALCAFÉ DE SLUIS

JAARVERSLAG

2025

MAART 2026

STICHTING DE SLUIS ZAANSTAD

INHOUD

WELKOM BIJ TAALCAFÉ DE SLUIS 3

INTERVIEW WASIM 4

HOE WERKT HET BIJ TAALCAFÉ DE SLUIS? 5

INTERVIEW ARIANE 6

HET BELANG VAN DE SLUIS 7

DOEL EN OMVANG VAN DE ORGANISATIE 8

HET BESTUUR 9

INTERVIEW ALAN 10

DE COÖRDINATOREN 11

INTERVIEW JACOB 13

DE VRIJWILLIGERS 14

INTERVIEW MÁTYÁS 15

DE DEELNEMERS 16

INTERVIEW ANK & EELCO 17

DE LOCATIES 19

HET AANBOD 22

SAMENWERKING 27

COMMUNICATIE 28

FINANCIËN 29

DE RESULTATEN SAMENGEVAT 30

CONCLUSIE EN VOORUITBLIK 32

BIJLAGEN: FINANCIEEL JAARVERSLAG EN ONTSTAANSGESCHIEDENIS 33

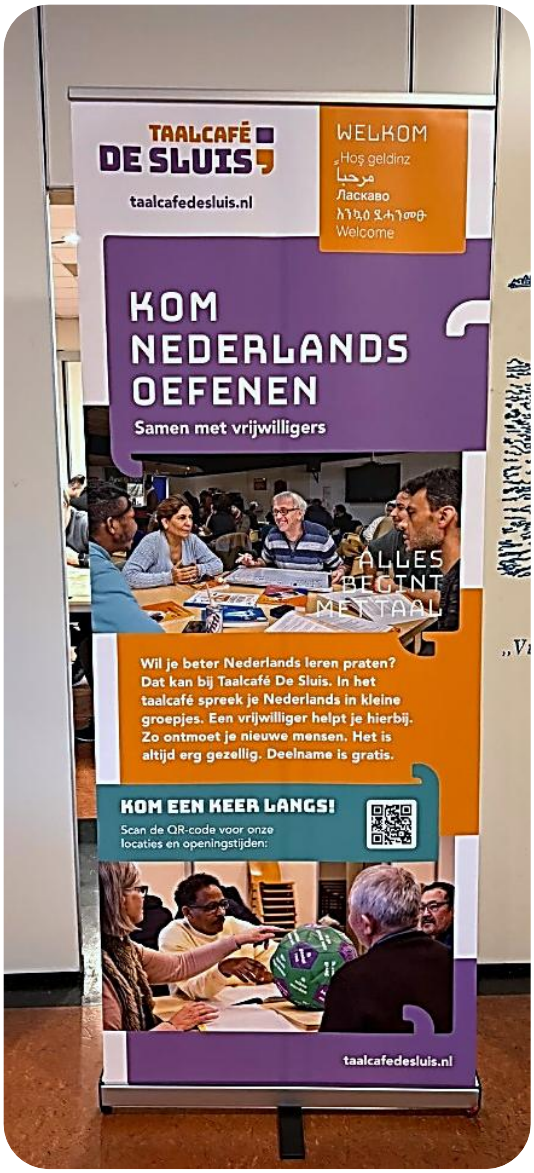
WELKOM BIJ TAALCAFÉ DE SLUIS

Stichting De Sluis Zaanstad verwelkomt nieuwkomers in Zaanstad in gratis toegankelijke taalcafés. Hier wordt door vrijwilligers praktische hulp gegeven gericht op taal, ontmoeting en meedoen. Dit helpt nieuwkomers op weg om zelfstandig mee te kunnen doen in onze gemeenschap. De taalcafés zijn geopend op 14 verschillende dagdelen op 7 laagdrempelige locaties verdeeld over Zaanstad.

Nieuwkomers ervaren Taalcafé De Sluis als hun nieuwe thuis. De Sluis is in 2015 ontstaan vanuit de samenleving, hands-on met oog voor de praktische, sociale en mentale behoeften van nieuwkomers. De taalcafés vallen sinds november 2023 onder Stichting De Sluis Zaanstad. Stichting De Sluis Zaanstad beheert zeven locaties verdeeld over Zaanstad, waarvan 1 locatie specifiek ten behoeve van bewoners van het AZC. 5 coördinatoren doen de dagelijkse uitvoering.

2025 is positief afgesloten:

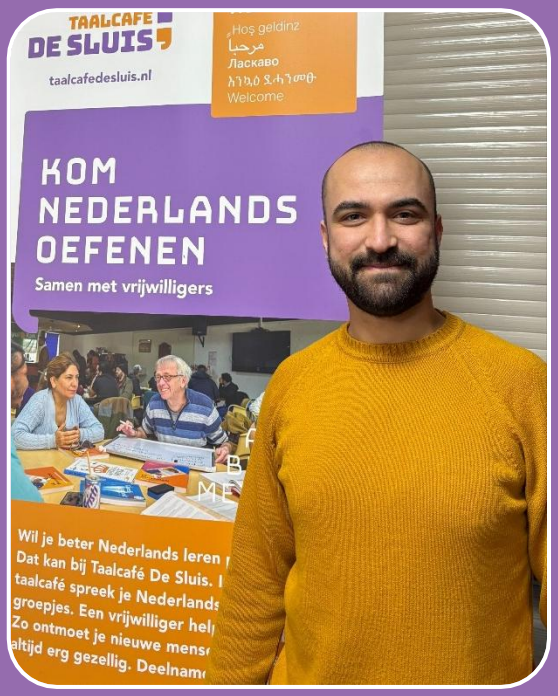
- Er is een nieuwe, zesde, locatie geopend in buurthuis de Zuidhoek. Hier is elke dinsdagavond taalcafé. Er is gekozen om dit gelijktijdig met de het taalcafé in de Saentoren plaats te laten vinden omdat het daar veel te druk werd. Met twee locaties open op de dinsdagavond is het beter verdeeld.
- Er is een nieuwe zevende locatie geopend op de woensdagochtend in Zaandijk in samenwerking met het sociaal wijkteam.
- Het aantal deelnemers bleef groeien. Ook de nieuwe locaties werden vrijwel direct goed bezocht.
- Het aantal vrijwilligers groeit mee en blijft voldoen aan de behoefte.

Dit jaarverslag laat je kennismaken met De Sluis. We geven de ontwikkelingen en resultaten in 2025 weer en kijken vooruit naar 2026. Ook laten we drie deelnemers en drie vrijwilligers aan het woord.

Veel leesplezier!

Bestuur: Margriet, Eva, Erika en Menso &
Coördinatoren: Truus, Thara, Daniëlle en Anja

Ik kijk met vertrouwen naar mijn toekomst.

Wasim (29) is afkomstig uit het noorden van Syrië en verblijft momenteel op een asielboot aan de Sluispolderweg in Zaandam. In zijn thuisland volgde hij een vierjarige studie rechten. Zijn doel was om later aan de slag te gaan als politieofficier, maar door omstandigheden moest hij zijn opleiding voortijdig beëindigen.

Wasim: ‘Inmiddels woon ik 1 jaar en 7 maanden in Nederland. Na een maand in Ter Apel kwam ik terecht in Zaandam. Ik bezoek al meer dan een jaar het Taalcafé bij de locatie Rood-Wit in Sportpark Poelenburg. Via een kamergenoot hoorde ik over het Taalcafé en sindsdien ga ik er met veel plezier naartoe.

Ik vind Nederland een prettig land. De mensen zijn open en behulpzaam. Het weer is soms even wennen, vooral de koude winters. Verder voel ik me hier op mijn plek. Ik vind het Nederlandse eten prima, al ben ik geen fan van selderij.
Het Taalcafé betekent veel voor mij. Het is een sociale plek waar ik me niet alleen voel en waar altijd iets te doen is. Ik kom vier dagen per week naar het Taalcafé bij locatie Rood-Wit. Ik bezoek ook af en toe andere locaties, zoals De Zuidhoek in Zaandam.

Door het Taalcafé voel ik mij gemotiveerd om actief mee te doen in de Nederlandse samenleving. Er zijn veel activiteiten en spelletjes die het leren van de taal en de Nederlandse gewoontes leuk maken. Daarnaast krijg ik de kans om nieuwe mensen te ontmoeten. Via het Taalcafé heb ik ook een taalmaatje leren kennen, met wie ik nu wekelijks contact heb.

Voor de toekomst hoop ik dat ik een verblijfsvergunning krijg, zodat ik mijn leven hier verder kan opbouwen.’

Wasim's Nederlandse taalvaardigheid is inmiddels zo sterk dat hij wordt ingezet als voorbeeld binnen de methode *Het begint met Taal*. Daarmee laat hij zien hoe snel iemand zich kan ontwikkelen met de juiste begeleiding en motivatie.

‘De Sluis is een plek waar je je thuis mag voelen.’

HOE WERKT HET BIJ TAALCAFÉ DE SLUIS?

In elk café oefenen nieuwkomers Nederlands met vrijwilligers. Dit doen ze op vrijwillige basis, in kleine groepjes, ieder op eigen niveau. De nadruk ligt op spreken van de gewone taal en huis- tuin- en keukenonderwerpen, altijd in een gezellige sfeer. De drempel is laag, iedereen die de Nederlandse taal wil oefenen is welkom, er is geen wachttijd of verplichting.

Daarnaast krijgen nieuwkomers hier hulp om de weg te vinden in Zaanstad naar opleiding, vrijwilligerswerk, een baan of instanties. De Sluis organiseert activiteiten en workshops voor ontmoeting en praktische zaken, zoals bingo's, sollicitatietrainingen, EHBO-workshops of museumbezoek.

> **'De Sluis is mijn thuis'**
> - een deelnemer -

Ook voor vrijwilligers is de drempel laag. Zij zijn betrokken mensen uit de Zaanse samenleving die zich willen inzetten voor nieuwkomers. Door hun grote commitment zijn er bij elk taalcafé veel vrijwilligers beschikbaar.

Op elke locatie is een coördinator aanwezig die de deelnemers en vrijwilligers ontvangt, groepjes indeelt op niveau en lesmateriaal beschikbaar stelt.

DE SLUIS IS UNIEK

- ✓ De Sluis biedt een laagdrempelige manier om te kunnen integreren in de Zaanse samenleving;
- ✓ Vrijwilligers met interesse in de medemens kunnen meteen aan de slag, er is geen specifieke kennis of achtergrond nodig;
- ✓ De locaties zijn makkelijk bereikbaar met ruime openingstijden;
- ✓ In elk taalcafé ervaar je concentratie, respect en waardering;
- ✓ Vaak zijn de vorderingen snel zichtbaar;
- ✓ Er is voldoening, plezier en grote betrokkenheid. Dat maakt dat nieuwkomers en vrijwilligers enthousiast zijn en blijven komen, en de coördinatoren en het vrijwillige bestuur gedreven zijn.

HOE HET BEGON....

Vanaf oktober 2015 vond volgens de pers 'het wonder van Zaandam' plaats: honderden vrijwilligers kwamen samen om de vluchtelingen in de noodopvang in het Burgemeester in 't Veldpark te helpen. De tegenover het park gelegen Noorderkerk opende haar deuren en al snel werd daar twee uur per dag Nederlands geoefend. Er ontstonden vele vriendschappen. In Zaandam startte integratie vanaf dag één. Sindsdien is het aanbod en het aantal deelnemers alleen maar gegroeid.

> **'Het kamp in Zaandam is het slechtste van Nederland, maar de mensen zijn hier het mooist'**
> **- meerdere vluchtelingen -**

Gastvrij en laagdrempelig

Ariane (49) komt oorspronkelijk uit Leiden en verhuisde twintig jaar geleden voor de liefde naar Assendelft. Daar woont zij nu met haar gezin.
Twee jaar geleden begon zij als vrijwilliger bij het Taalcafé.

Ariane: ‘De eerste keer dat ik over het Taalcafé hoorde, was via een artikel in de krant. De PVV had net verkiezingen gewonnen. Ik was het daar niet mee eens en voelde dat ik iets wilde doen. Door het krantenartikel ben ik gewoon naar binnen gelopen bij het Taalcafé in Assendelft.

Ik keek eerst mee met andere vrijwilligers. Niet veel later ben ik zelf aan de slag gegaan. Het was de eerste keer dat ik echt vrijwilligerswerk deed. Op de basisschool van mijn kinderen hielp ik weleens mee, maar dit voelde anders. Inmiddels kom ik hier al twee jaar met veel plezier.

Wat ik zo bijzonder vind aan het Taalcafé zijn de deelnemers. Hun verhalen raken me steeds weer. Ze zijn enorm gemotiveerd om de taal te leren en blijven vaak positief, ondanks alles wat ze hebben meegemaakt. Dat bewonder ik erg.

Hoe ik te werk ga, hangt van het taalniveau af. Bij A1 begin ik praktisch door jezelf voor te stellen en te vertellen waar je woont. Ik gebruik vaak het boek van Ad Appel. We kijken naar plaatjes, oefenen woorden en werken aan de uitspraak. Bij A2 en B1 voer ik vooral gesprekken. Dan praten we over hoe hun week was of bespreken we het nieuws. Zo oefenen we de taal op een natuurlijke manier.

Door dit vrijwilligerswerk kijk ik ook anders naar Nederland. Wij leven hier in een veilige en stabiele omgeving. Voor veel deelnemers is dat niet vanzelfsprekend. Wat voor ons normaal is, is voor anderen een droom. Dat besef is voor mij alleen maar sterker geworden.

Wat mij het meest is bijgebleven, zijn vooral mijn eerste keren dat ik hier als vrijwilliger begon. Ik merkte al gauw dat eenvoudige vragen persoonlijke verhalen kunnen losmaken. Verhalen die zowel verdrietig als indrukwekkend kunnen zijn. Dit had ik niet verwacht. Het heeft me geleerd hoe belangrijk het is om echt te luisteren.’

HET BELANG VAN DE SLUIS

Een grote behoefte van nieuwkomers is de taal leren en weer onderdeel worden van een gemeenschap. Niet alleen vluchtelingen en statushouders, maar ook arbeidsmigranten, expats en andere nieuwkomers delen deze behoefte. Ook onze samenleving heeft er baat bij als mensen snel de taal leren en zich hier thuis voelen. De Sluis heeft een enorm positief effect op de integratie van nieuwkomers.

'Ik vind alles aan ons taalcafé leuk en hou van de mensen. Ze zijn mijn nieuwe familie'
- een deelnemer -

Het belang van De Sluis vind je terug in de volgende elementen:

OP GEBIED VAN TAAL

- Gratis extra oefening met de Nederlandse taal op elk niveau, naast de officiële taalscholen;
- Huis-tuin-en-keuken-Nederlands spreken met 'echte' Zaankanters;
- Aansluitend bij het moment, met onderwerpen uit de dagelijkse praktijk;
- In een tempo en met ruimte voor vragen zodat de deelnemer de taal echt begrijpt;
- Een onderdompeling in de Nederlandse taal en gewoontes;
- Van waarde voor mensen met een vluchtelingenachtergrond, maar ook voor immigranten en expats;
- in de wachtperiode voor het officiële inburgeringstraject kan al gestart worden met het leren van Nederlands en het kennismaken met allerlei instanties, mensen en zaken in de Zaanstreek;
- hierdoor wordt de woordenschat verhoogd en is het instapniveau bij het inburgeringstraject hoger;
- sommigen kunnen direct met succes examen doen of op een hoger niveau dan vereist;
- door de bekendheid en het netwerk van De Sluis worden veel nieuwkomers bereikt.

OP SOCIAAL MAATSCHAPPELIJK GEBIED

- dankzij de inzet van de vrijwilligers en coördinatoren van De Sluis voelen de bezoekers zich welkom;
- ze ontmoeten lotgenoten en voelen zich vrij om persoonlijke ervaringen te bespreken;
- bezoekers ervaren de mensen van Taalcafé De Sluis vaak als hun nieuwe familie;
- er is ruimte voor allerlei vragen en hen wordt de weg gewezen naar mogelijkheden;
- dit heeft een positief effect op hun mentale welzijn en neemt de stress even weg;
- via De Sluis worden nieuwkomers in allerlei netwerken opgenomen, waardoor zij ongedwongen kunnen werken aan hun integratie en participatie;
- via het netwerk vinden ze passend (vrijwilligers-)werk;
- de sociaal-maatschappelijke bijdrage van De Sluis geldt ook voor veel vrijwilligers die veelal gepensioneerd zijn, een afstand tot de arbeidsmarkt hebben of een maatschappelijke betekenis naast hun baan zoeken. Zij vinden veel voldoening, nieuwe contacten en kennis door hun werkzaamheden binnen De Sluis;
- De Sluis heeft een grote slagkracht vanwege het netwerk dat de afgelopen jaren is opgebouwd.

DOEL EN OMVANG VAN DE ORGANISATIE

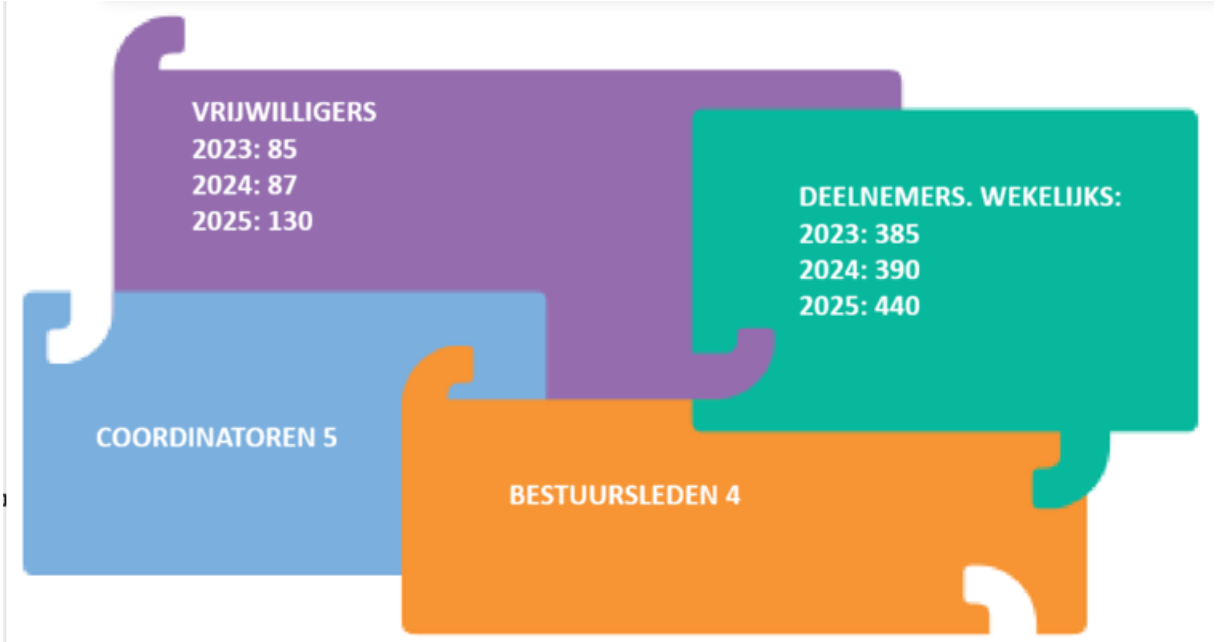
ONZE MISSIE IS:

Nieuwkomers sneller helpen integreren zodat zij een zelfstandig en volwaardig bestaan kunnen opbouwen in de Zaanse maatschappij. Ontmoeting staat hierin centraal en het motto is 'SAMEN'.

Vanuit de ontmoeting is er gelegenheid voor dialoog, wederzijds begrip en goede contacten: een persoonlijk netwerk van waaruit een bestaan in de Zaanse maatschappij kan worden opgebouwd.

Het motto **SAMEN** zie je terug in de organisatie als geheel.
Er is geen hiërarchie, iedereen is gelijkwaardig. Binnen De Sluis gaat ieder als vanzelf actief aan de slag met deze missie, zowel deelnemers als vrijwilligers, coördinatoren en vrijwillige bestuursleden.
Ieder pakt zijn rol en voegt iets toe. Ook dat maakt De Sluis uniek.

OMVANG EN ORGANISATIE

HET BESTUUR

Op 13 november 2023 is de zelfstandige Stichting 'De Sluis Zaanstad' opgericht. De stichting komt voort uit de Werkcommissie Vluchtelingen Zaanstad dat destijds onder Stichting Zaandamse Gemeenschap viel; deze Stichting is per 1 januari 2024 opgeheven.

WIE ZIJN ZE?

Stichting De Sluis bestaat uit:

- Voorzitter: Margriet de Vries
- Secretaris: Eva Konijn
- Penningmeester: Erika Voorendt
- Adviseur: Menso Havenga

Eva Konijn heeft in 2024 de secretarisrol overgenomen van Renée Meijer.

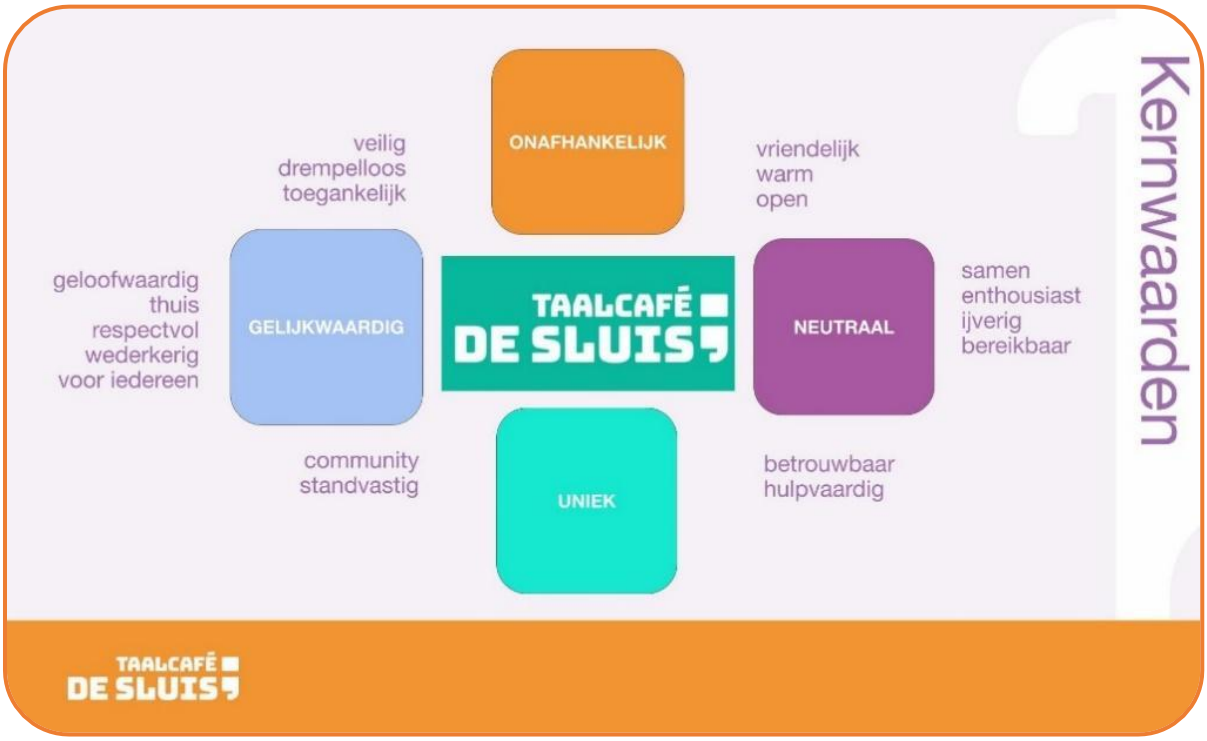
Margriet de Vries, Menso Havenga en Erika Voorendt

Eva Konijn

WAT DOEN ZE?

Stichting de Sluis beheert de donaties en subsidies die gedaan worden voor vluchtelingen en statushouders in Zaanstad en Taalcafé De Sluis. Vanuit dit budget worden de huur, coördinatie, activiteiten en (les)benodigdheden voor Taalcafé De Sluis gefinancierd.
Het bestuur zorgt voor een gezonde organisatie van De Sluis, faciliteert de coördinatoren en is ambassadeur van De Sluis naar samenwerkingspartners, donateurs en subsidiegevers.

Ik voel me hier veilig en welkom!

Alan (42) komt uit Syrië. In zijn thuisland werkte hij 15 jaar als tandarts. Hij volgde hiervoor een
Naast zijn werk vindt hij het te knippen, iets wat hij vooral voor zijn familie deed.

Alan: ‘Ik woon nu 1 jaar en 4 maanden in Nederland. Via Ter Apel kwam ik terecht in Biddinghuizen, een plek waar ik mij niet prettig voelde. Uiteindelijk ben ik verhuisd naar de asielboot aan de Gerrit Bolkade in Zaandam, waar ik inmiddels al tien maanden woon met twee kamergenoten.

Nederland ervaar ik als een mooi en veilig land. De mensen zijn vriendelijk en behulpzaam. Het weer vind ik soms lastig, vooral de koude winters. Ik ben dit niet gewend in Syrië. Ik vind het wel erg leuk om te fietsen. Met mijn elektrische fiets maak ik lange tochten en ontdek ik steeds nieuwe en mooie plekken.

Sinds mijn verblijf in Zaandam ga ik al 10 maanden naar het Taalcafé. Via het COA hoorde ik dat er een taalcafé dicht bij mijn opvang was. Ik ben er meteen naartoe gegaan en merkte direct dat het een sociale plek is waar je makkelijk nieuwe mensen ontmoet en je je welkom voelt.

Ik kom vier keer per week naar Taalcafé Rood-Wit. Daarnaast bezoek ik ook andere locaties, zoals Saentoren en de Zuidhoek, vaak samen met Wasim. Voor mij voelt het Taalcafé echt als een tweede thuis. Ik doe graag mee aan de activiteiten en heb hier zelfs geleerd hoe je frisbee speelt.

Het belangrijkste voor mij is dat ik hier veel kan praten met andere deelnemers en met de vrijwilligers. Op die manier oefen ik mijn Nederlands en merk ik hoeveel vooruitgang ik maak. Ik ben de vrijwilligers daar erg dankbaar voor. Dankzij hun inzet ben ik enorm gegroeid in de Nederlandse taal. Ik blijf gemotiveerd om me verder te ontwikkelen.
Voor de toekomst hoop ik dat mijn asielprocedure positief verloopt, zodat ik mijn leven hier verder kan opbouwen. Mijn wens is om uiteindelijk weer aan de slag te gaan als tandarts.’

Als het Taalcafé gesloten is vanwege schoolvakantie of een feestdag, dan mis ik het enorm. Ik kijk uit naar het moment dat het weer opengaat.

DE COÖRDINATOREN

De coördinatoren vormen de spil binnen De Sluis. Samen coördineren ze alle activiteiten rondom de Taalcafés. Ze regelen het (taal)aanbod, inzet van vrijwilligers en extra activiteiten gericht op integratie en ontmoeting met Zaankanters. Zij werken als zzp-ers in opdracht van Stichting De Sluis Zaanstad.

AANTAL COÖRDINATOREN

In 2025 is een vijfde coördinator aangetrokken die o.a. onze nieuwe locatie in de Zuidhoek gaat draaien.

Van links naar rechts:
Anja Burger, Danielle de Heer,
Thara Wielaart, Truus Vegter

WIE ZIJN ZE?

Thara Wielaart en Truus Vegter coördineren de taalcafés in Zaandam, inclusief de taalcafés en activiteiten ten behoeve van het AZC die gefinancierd zijn vanuit het COA.

Danielle de Heer coördineert het nieuwe taalcafé in Assendelft. Deze uitbreiding was nodig om aan de behoefte te voldoen want in juni 2023 zijn de flexwoningen opgeleverd voor met name Oekraïense vluchtelingen.
Sinds begin 2025 coördineert zij een nieuwe locatie van de Sluis in Zaandijk samen met Sociaal Wijkteam Nieuw West.

Anja Burger is coördinator voor het taalcafé in Wormerveer op de woensdag.

Vervangende coördinatoren

In 2025 zijn er twee tijdelijke coördinatoren aangenomen wegens zwangerschapsverlof van één van de coordinatoren. Jacob Kalter en Michelle van Deursen hebben van april 2025 tot het eind van het jaar meegedraaid als coördinatoren in de verschillende locaties. Beiden waren al actief als vrijwilliger in het taalcafé.

WAT DOEN ZE?

De coördinatoren

- zijn het aanspreekpunt tijdens de openingstijden van elk taalcafé, delen de groepjes in naar niveau, verwelkomen (nieuwe) deelnemers en vrijwilligers en zien toe op huisregels en schoonmaak;
- gaan in op vragen van nieuwkomers, regelen één-op-één taalmaatjes en huiswerkbegeleiding en verwijzen door naar instanties en hulp;
- organiseren activiteiten en workshops naast het Taalcafé;
- houden administratie bij en maken roosters;
- maken themamateriaal om Nederlands te oefenen;
- maken nieuwsbrief, houden website en social media actueel;
- werven vrijwilligers voor het Taalcafé en helpen vrijwilligers bij het organiseren van activiteiten;
- onderhouden contacten met spelers in het werkveld en initiëren overleggen.

Leren ván en mét elkaar

Jakob (64) komt oorspronkelijk uit Friesland, maar woont al enige tijd in Zaandam met zijn gezin.
Sinds iets meer dan een jaar is hij vrijwilliger bij het Taalcafé.

Jacob: ‘Via *Zaankanters voor elkaar*, een Digitaal Zaans platform voor vraag en aanbod in vrijwilligerswerk, ben ik bij het Taalcafé terechtgekomen.
Ik had al eerder vrijwilligerswerk gedaan, bijvoorbeeld in verpleeghuis Oostergouw, bij het vrijwilligersvervoer en de voedselbank. Iets zoals het Taalcafé had ik nog niet eerder gedaan.

Vrijwilligerswerk geeft mij de kans om mijn tijd op een nuttige manier te besteden, voor mensen die het nodig hebben. Wat ik zo leuk vind aan het Taalcafé, is de motivatie van de deelnemers. Het is een gezellige plek waar ik twee keer per week met veel plezier naartoe ga. Ik ben zelfs voor een periode coördinator geweest.

Mijn aanpak verschilt per taalniveau. Ik werk vaak een beetje kriskras door elkaar. Bij A1 (beginners) zie ik dat deelnemers veel rijtjes uit hun hoofd leren, zoals de dagen van de week. Ik merk wel dat wanneer ik door elkaar vraag, ze echt moeten nadenken. Bij A2 (iets meer gevorderden) leg ik meer uit over de grammatica, zoals hoe een meervoud wordt gevormd, hoe werkwoorden vervoegd worden en hoe een zin is opgebouwd. Bij B1 (gevorderden) richt ik me vooral op het voeren van gesprekken.

Als vrijwilliger bij het Taalcafé heb ik zelf ook veel geleerd. Van deelnemers hoor ik bijvoorbeeld hoe de asielprocedure werkt en wat zij hebben meegemaakt. Dat geeft mij meer inzicht en begrip.

Wat veel impact op mij heeft gehad, was toen ik een 1-op-1-gesprek had met een deelnemer over zijn reis die hij heeft gemaakt om in Nederland te komen. We hebben er twee uur lang met Google Translate over gesproken.’

Als Jakob het Taalcafé in één woord moet omschrijven, hoeft hij niet lang na te denken: ‘Gezellig!’

DE VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers vormen de basis van De Sluis. Zonder hun inzet zouden het welkome gevoel, de oefening met taal en de ontmoeting en netwerkopbouw voor de deelnemers niet mogelijk zijn.

De vrijwilligers vormen al jaren een trouwe solide groep, die almaar groeit. Ze zetten zich variërend in van twee uur om de week tot wel vijf dagdelen per week. Vrijwilligers kunnen na een eerste oriëntering meteen starten, eerst door met een andere vrijwilliger mee te lopen maar vaak na één keer al zelfstandig. Hun achtergrond is heel divers. Ervaring met lesgeven is niet nodig. Wel interesse in de medemens.

TAKEN

De gesproken Nederlandse taal op een ontspannen manier oefenen in kleine groepjes. Boeken en spelmaterialen ondersteunen de gesprekken.

> **'Het allerleukste vind ik de leergierigheid en vooruitgang die ik zie!'**
>
> - een vrijwilliger -

MOTIVATIE

Reden om voor dit vrijwilligerswerk te kiezen is de wens om van betekenis te zijn, de voldoening die het geeft en het willen bijdragen aan een betere maatschappij. Ook is het een fijne manier om contacten op te doen en het eigen wereldbeeld uit te breiden.
Vrijwilligers melden zich vaak aan na een wervingsactie op social media, in de krant, via de vrijwilligerssite 'Zaankanters voor elkaar' of vrijwilligersmarkt, maar ook spontaan 'van horen zeggen'. Zo meldde zich voor de opening van het Taalcafé op de nieuwe locatie in Saendelft al snel 14 vrijwilligers! Ook de animo voor de te starten locatie in Zaandijk is groot. De leeftijd is divers, veel van de vrijwilligers zijn gepensioneerd, anderen kiezen voor vrijwilligerswerk naast of in plaats van een betaalde baan.

AANTAL VRIJWILLIGERS

Het aantal vrijwilligers is stabiel van ruim 50 in 2022 naar 85 in 2023 naar 87 in 2024 met weer een mooie groei naar +-130 vrijwilligers in 2025.

- Locatie Assendelft: 15 vrijwilligers
- Locatie Wormerveer: 24 vrijwilligers
- Locatie Saentoren 25 vrijwilligers
- Locatie Rozenhof 6 vrijwilligers
- Locatie Zaandijk 12 vrijwilligers
- Locatie Zuidhoek 8 vrijwilligers
- Locatie Rood Wit Zaandam: 45 vrijwilligers

Met vertrouwen vooruit

Mátyás (43) verhuisde vier jaar geleden samen met zijn gezin vanuit Hongarije naar Nederland. In zijn thuisland werkte hij met veel plezier als journalist. Voor zijn werk reisde hij veel naar andere landen die meer kansen boden voor zijn gezin. Hierdoor heeft hij er uiteindelijk voor gekozen om met zijn gezin naar Nederland te verhuizen. Inmiddels werkt hij hier bij een zorgverzekeringsbedrijf en is hij nog steeds blij met zijn keuze.

Mátyás: ‘Ik vind Nederland een prettig land om te wonen. Ik ervaar hier rust en stabiliteit. Het weer is hier gematigder dan in Hongarije, waar de winters erg koud zijn en de zomers juist extreem warm. Thuis geniet ik regelmatig van de soepboxen van de Albert Heijn, die zijn echt één van mijn favorieten.

Via mijn buurvrouw hoorde ik over het Taalcafé in Assendelft. Zij vertelde mij dat het belangrijk is om niet alleen Engels te spreken, maar juist ook Nederlands. Inmiddels kom ik al meer dan een jaar twee keer per week naar het Taalcafé.

Doordat ik fulltime werk, heb ik geen tijd om een vaste cursus te volgen. Daarom is het Taalcafé ideaal voor mij. Ik kan daar in een ontspannen sfeer mijn Nederlands oefenen. Het is een sociale plek waar ik nieuwe mensen ontmoet en vriendschappen opbouw. De vrijwilligers vertellen mij veel over de Nederlandse cultuur en geschiedenis. Dat helpt mij om het land beter te begrijpen en mij hier steeds meer thuis te voelen.

In het begin sprak ik bijna geen Nederlands. Met Duolingo heb ik de eerste stappen gezet, maar door veel te praten in het Taalcafé ben ik echt vooruitgegaan. Inmiddels beheers ik de taal op A2-niveau en daar ben ik trots op.

Ik raad het Taalcafé aan iedereen aan die de mogelijkheid heeft om te komen. Het helpt niet alleen met taal, maar ook met integratie en contact met anderen.

Mijn volgende doel is het halen van mijn inburgeringsexamen. Ik werk daar stap voor stap naartoe en heb vertrouwen in de toekomst.’

DE DEELNEMERS

Deelnemers komen niet meer alleen uit oorlogsgebieden, ook expats, immigranten en economische migranten bezoeken De Sluis om Nederlands te oefenen. De nieuwkomers weten De Sluis goed te vinden en bezoeken een Taalcafé soms wel 3 of meer keer per week.

Andere organisaties die in contact staan met nieuwkomers kennen De Sluis en verwijzen hen door als zij behoefte hebben aan het (extra) oefenen van de Nederlandse taal, meer contact met Nederlanders en/o activiteiten gericht op integratie.

Onze primaire doelgroep bestaat momenteel uit volwassenen en jongeren. Voor kinderen hopen we in de toekomst een speciale jeugdsluis op te kunnen starten.

NATIONALITEITEN

Alleen al in Wormerveer telden we dit jaar48 verschillende nationaliteiten, waarbij Syrië, Turkije en Oekraïne het meest vertegenwoordigd bleken.

Vanaf 2022 bezoekt ook een groot aantal Oekraïners de diverse locaties van De Sluis.

AANTAL DEELNEMERS

Het aantal deelnemers is gegroeid van ruim 390 in 2022, naar bijna 440 wekelijkse deelnemers in 2025.

- Locatie Wormerveer ca 75 per week
- Locatie Saendelft ca 65 per week
- Locatie Saentoren ca 78 per week
- Locatie Rozenhof ca 20 per week
- Locatie Zaandijk ca 30 per week
- Locatie Zuidhoek ca. 30 per week
- Locatie Rood Wit noodopvang Zaandam ca 150 per week

Gezellig en een goede sfeer

Ank en Eelco komen al ruim 10 jaar naar het taalcafé. Zij zijn begonnen in oktober 2015 toen er 500 vluchtelingen in de tenten in het Veldpark werden opgevangen egenover de Noorderkerk.

Eelco: ‘De diakonie van de Noorderkerk had in die tijd andere kerken gevraagd om te helpen. Vanuit de oproep in onze kerk (de Zaankerk) besloten we ons op te geven.’
Ank: ‘We probeerden contact te hebben met de vluchtelingen onder het genot van een kopje koffie. Vooral luisteren, er zíjn voor ze, maar ook het Nederlands oefenen. Het ging eigenlijk vanzelf, de mensen hadden er behoefte aan en gaven aan graag de taal te willen leren.’

Ank heeft al eerder vrijwilligerswerk gedaan, zo’n 35 jaar geleden bij het oude belastingkantoor, dat was toentertijd een bibliotheek. Ank maakte daar kennis met een dame uit Iran en ging elke week woorden oefenen.
Eelco werkte toen nog en had minder tijd. Hij heeft in zijn werkzame leven wel dingen voor de kerk gedaan.

Eelco: ‘In oktober 2015 was ik al met pensioen. We wilden graag samen helpen en dat is zo gebleven. We doen niet alles samen maar dit vinden we fijn om samen te doen. Dan kan je het er thuis ook makkelijker over hebben’.
Ank: 'Vrijwilligerswerk betekent voor ons dat je iets kan doen voor een ander waar je zelf heel veel van leert. En mensen die hulp nodig hebben, die help je gewoon. Voor onszelf is het ook positief want het verrijkt ons leven.’

In het taalcafé vinden Ank en Eelco de ongedwongen sfeer erg fijn en het persoonlijke contact dat je hebt met de nieuwkomers. Ank heeft zelfs een jaar lang een dame uit Syrië die een baby kreeg, één keer per week thuis geholpen met Nederlands oefenen. De dame was erg leergierig en het wekelijks oefenen had veel effect. Het zou jammer geweest zijn als ze stil zou komen te staan doordat ze niet meer naar het Taalcafé kon komen met de baby. Zij is inmiddels geslaagd voor haar opleiding en Ank heeft af en toe nog contact.

Eelco heeft eenzelfde ervaring met een neuroloog uit Roemenië. Een Hongaar die in Duitsland werkte maar in Nederland woonde en hier ook wilde werken. Daartoe had hij zijn registratie nodig en een hoog niveau Nederlands. Eelco sprak buiten het Taalcafé af om elke week met hem te oefenen in de bieb. De arts is inmiddels geslaagd en heeft zijn BIG registratie!

Eelco: ‘Sinds kort ga ik naast Taalcafé Rood Wit ook naar het Taalcafé in de Zeskanter. Hier help ik een Oekraïense dame die al 12 jaar in Nederland is en met Engels uit de voeten kwam. Nu ze ander werk zoekt wil ze ook Nederlands leren. Het is fijn om haar daarbij te helpen!’

Ank: ‘Ik laat de mensen veel praten, we hebben gewone gesprekken over geld, wonen etc. Ik doe niet zoveel grammatica maar gebruik vooral de spreektaal methode van 'Het begint met taal’.’
Eelco: ‘Het hangt een beetje van het taalniveau van de groep af hoe ik te werk ga. Ik vind het leuk om ze het alfabet bij te brengen, hoe ga je spelen met woorden. Iemand uit Eritrea heeft hier van mij schrijven geleerd. Dat geeft een kick. Uitspraak vind ik ook heel belangrijk, Nederlanders moeten de nieuwkomers wel kunnen begrijpen.’

Ank en Eelco leren beide nieuwe dingen door hun vrijwilligerswerk bij het Taalcafé. Bijvoorbeeld hoe andere mensen leven, hoe hun land eruitziet, hoe mensen zich kunnen aanpassen, hoe ze daarmee omgaan en over de lange procedures bij de IND. In de setting van het Taalcafé zijn er kleine groepjes, is er persoonlijke begeleiding en benadering

DE LOCATIES

De Sluis heeft in 2025 taalcafés op 7 publieke locaties, verspreid over de Zaanstreek. De locaties zijn dicht bij de doelgroep en op 16 verschillende dagdelen geopend. Hierdoor is iedereen in staat één of meer taalcafés te bezoeken, meerdere keren per week.

In januari 2025 zijn we gestart met een zesde locatie in samenwerking met Sociaal Wijkteam Nieuw West / Westerkoog / Rooswijk. Door deze samenwerking kwamen vanaf 8 januari 2025 taalvrijwilligers en lesmateriaal van Stichting De Sluis beschikbaar voor hun taalcafé, dat voortkwam uit het T-huis. Dit initiatief is gestart door vrouwen uit Rooswijk, waarbij de T staat voor Taal, Talent & Toekomst. Door de samenwerking kunnen meer nieuwkomers geholpen worden met taal en ontmoeting. Sinds overname van het taalcafé door de Sluis is het aantal bezoekers flink gestegen.

Ook de andere locaties hebben te maken met een grote, en soms té grote opkomst. Vandaar dat we na de zomer gestart zijn met de zevende locatie in de Zuidhoek op de dinsdagavond. Zo is het aantal deelnemers beter verspreid.

OVERZICHT LOCATIES EN PLUSPUNTEN

1. Assendelft: Het Sociale Winkeltje, Kaaikhof 7
    a. op maandag- en woensdagavond;
    b. goed bereikbaar voor mensen in Zaanstad Noord, huiselijke sfeer en ontmoetingen
2. Wormerveer: Marktplein 3 in Buurtcentrum de Lorzie,
    a. op maandagochtend, woensdagmiddag en donderdagavond;
    b. goed bereikbaar, goede samensmelting met vrijwilligers en activiteiten van het buurthuis;
3. Zaandam: de Saentoren, 12e verdieping
    a. op dinsdagavond en vrijdagmiddag;
    b. goed bereikbaar, centraal, naast NL Training en New Bees en boven Vluchtelingenwerk. Deze combinatie is een groot voordeel: kortere lijntjes en lagere drempel voor nieuwkomers;
4. Zaandam: de Rozenhof (overdekt winkelcentrum)
    a. op donderdagochtend
    b. goed bereikbaar en combinatie met inzamelingsplek voor kleding en spullen;

Halverwege het jaar is besloten dat de Rozenhof geen ideale locatie meer is voor Taalcafé de Sluis. De sticker 'Oekraïense club' zorgde toch voor een drempel voor deelnemers met andere nationaliteiten en het gebrek aan verwarming zorgde vooral in de winter dat het geen aangename plek was om les te geven. De zoektocht naar een nieuwe locatie voor de donderdagochtend ging van start en uiteindelijk is ervoor gekozen om naar de Zeskanter in de Westerwatering te verhuizen. Een nieuwe wijk waar we ook nog geen taalcafé hadden dus een mooie toevoeging.

5. Zaandam: in sportpark Poelenburg in de kantine van sport- en jongerenvereniging Rood-Wit
    a. op dinsdag-, woensdag- en donderdagmiddag en vrijdagochtend;
    b. goed bereikbaar voor bewoners van het AZC Achtersluispolder;
    c. een welkome plek voor hen om hier meteen te kunnen starten met taal en integratie; ook een fijne plek om sport- en spelactiviteiten te houden vanwege de aanwezigheid van sportvelden en keuken.
6. Zaandijk: In samenwerking met het sociaal wijkteam is er een nieuwe locatie van taalcafé de Sluis ontstaan in 2025. Het sociaal wijkteam had een eigen taalcafé wat niet voldoende deelnemers en vrijwilligers trok. De Sluis heeft dit overgenomen en het ruime netwerk heeft er voor gezorgd dat het snel beter ging lopen en inmiddels een drukbezocht taalcafé is.
7. Zuidhoek: We merkten dat de behoefte aan taalcafés s 'avonds toe nam. We zijn inmiddels al 4 avonden per week geopend verspreid over de Zaanstreek. De opkomst in de Saentoren was echter zo hoog dat de groepen groot werden en we geen ruimte meer over hadden voor extra groepjes terwijl er wel voldoende extra animo was vanuit vrijwilligers. Zo hebben we er voor gekozen gelijktijdig met de Saentoren open te gaan in de Zuidhoek op de dinsdagavond. Sindsdien zijn de deelnemers beter verdeeld en lopen beide taalcafés beter.
8. De Online Sluis, ontstaan in coronatijd (2020), blijft intact voor mensen die aan huis gebonden zijn.

De overzichtsflyer van alle locaties begin 2025

HET AANBOD

Ons aanbod is gebaseerd op drie pijlers en de wisselwerking daartussen:

- ✓ taaluitbreiding (spreken oefenen)
- ✓ ontmoeting (sociaal en netwerk)
- ✓ activiteiten om integratie, ontmoeting en praktische kennis te vergroten

TAAL EN ONTMOETING

In De Sluis wordt taal aangereikt die logisch en herkenbaar is. Door de praktische toepassing kopiëren mensen dit en gaan het gebruiken. Taal die echt gebruikt kan worden, beklijft. Dat geeft een goed gevoel waardoor een grotere motivatie ontstaat te blijven oefenen.

De nadruk bij De Sluis ligt op de dagelijkse taal en niet op grammatica. In plaats van grammaticale regels uit te leggen worden structuren in een logische context geoefend en herhaald. Een beginner spreekt met gaten van kennis, gaandeweg worden deze opgevuld. Er wordt geen perfect taalgebruik verwacht maar er wordt gestimuleerd de taal te gebruiken.

Bij de thema's wordt rekening gehouden met relevante maatschappelijke discussies, maar ook met de behoeften en interesses van nieuwkomers zelf. Het tempo op maat en de ruimte voor uitleg is kenmerkend voor De Sluis.

Daarnaast oefenen nieuwkomers met vrijwilligers voor hun inburgeringsexamens, veelal met goed gevolg.

Vanuit het netwerk van de Sluis worden buddy's, taalmaatjes, huiswerkbegeleiders, stages en (vrijwilligers)werk geregeld. Tevens fungeert dit netwerk als sociaal vangnet met een signaleringsfunctie over praktische, maar ook psychische problemen.

De vrijwilligers doen hiermee geweldig werk. Deelnemers laten dit op meerdere manieren merken, bijvoorbeeld door een whatsapp berichtje of het organiseren van een iftar maaltijd als dank voor de organisatie van De Sluis.

ONTMOETING, ACTIVITEITEN EN EVEMENENTEN

Door het jaar heen organiseren we activiteiten en workshops voor deelnemers en vrijwilligers, of nemen actief deel aan de organisatie van evenementen. Dit vergroot de kennis en de mogelijkheid om op diverse manieren, sportief, cultureel, maatschappelijk, in contact te komen met andere mensen.

Een greep uit de activiteiten van 2025 op de volgende pagina's

Het Sluis Winterfeest!

We begonnen het jaar met het Sluis Winterfeest in de Bullekerk. Een geweldige avond met meer dan 300 bezoekers, heerlijke hapjes van Newbees, mooie muziek van het New Moon Orchestra, optredens van COA en heerlijke dansmuziek van de DJ's. Van dabke tot polonaise, alles was mogelijk en iedereen voelde zich welkom. De vraag werd al gesteld wanneer het volgende feest van taalcafé de Sluis plaatsvindt!

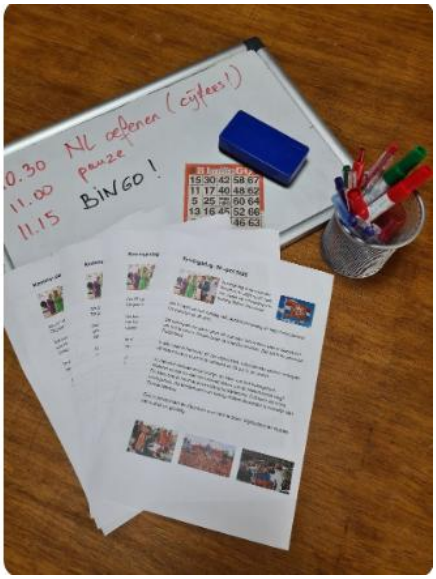

Oranjebingo

Na een info half uurtje over het Koningshuis, waaromiedereen op Koningsdag in het oranje loopt en waarom Koningsdag dit jaar op 26 april in plaats van 27 april plaatsvindt, was het tijd voor de jaarlijkse oranje bingo. Ruim 100 deelnemers deden mee en wonnen oranje prijzen. Bij een foute bingo werden er liedjes (in eigen taal) gezongen en na afloop werd er dabke gedanst en gingen we met een polonaise weer naar buiten. Een geslaagde dag!

27 juni: vrijwilligers bezoeken boten GB kade

Ruim 35 taalvrijwilligers van de locaties Saentoren en Rood Wit bezochten de opvangboten aan de Gerrit Bolkade. Locatiemanager Tania hield een presentatie over de procedures en het wonen op de boten. We kregen veel informatie. Zo hoorden we dat de oudste bewoner 74 jaar is en de jongste 18 jaar. Er wonen 1000 mensen waaronder 200 vrouwen en er zijn 43 nationaliteiten. Slechts 34 van de 1000 bewoners hadden op dat moment een verblijfsvergunning en komen in aanmerking voor Nederlandse les op de boot. Kansrijke bewoners (uit sommige landen) komen ook in aanmerking voor 24 uur les op de boot. Dat is niet heel veel. COA is dus erg blij met het taalcafé dat zeker in een enorme behoefte voldoet. Op de boot horen COA medewerkers ook dat er steeds vaker een beetje Nederlands gesproken wordt!
Na alle informatie werd de groep in twee gedeeld en kregen we een rondleiding in beide boten. Het was een indrukwekkende en informatieve ochtend.

Klimuitje Twiske

Op 9 juli vond ons klimuitje naar het Twiske plaats, mogelijk gemaakt via de Zaanse Beursvloer. Met een groep van zo'n 30 deelnemers en vrijwilligers genoten we van een zonnige en actieve middag in het klimpark. Voor sommigen was het best spannend vanwege hoogtevrees, terwijl anderen niet genoeg konden krijgen van het klimmen. Naast avontuur was er ook ruimte voor taal. Toen iemand zei dat een hindernis makkelijk was, kon er gelijk een mooie Nederlandse uitdrukking worden geleerd: "appeltje eitje". Zo werd er niet alleen geklommen maar ook gelachen en geleerd. Het was heel gezellig met elkaar, zowel boven als beneden.

Opening Zuidhoek

Op dinsdag 9 september ging de nieuwe locatie in de Zuidhoek feestelijk open. Er waren veel aanwezigen, zowel buurtbewoners als statushouders en vluchtelingen.

Burgemeester bezoekt boten en spreekt B1ers

In oktober bezocht de burgemeester de opvangboten aan de Rijshoutweg. Via deelnemers van ons taalcafé bij Rood Wit ontvingen we onderstaande foto's. Zij gingen in goed Nederlands in gesprek met de burgemeester en gaven aan dankzij al onze taalvrijwilligers Nederlands te hebben geleerd. Ze weten ons taalcafé goed te promoten!

Taaldorp

Op 2 december veranderde het taalcaféin een echt taaldorp. Er was een groenteboer, een supermarkt, een kledingwinkel, een drogist, een kapper, een bibliotheek, een eetcafé, een mileustraat en zelfs een echte huisarts! De deelnemers kregen op hun eigen niveau opdrachten en bij een volle kaart (alle opdrachten goed gedaan) mochten ze uit de 'winkels' iets uitzoeken en meenemen na afloop. Goed voor het in de praktijk gebruikte Nederlands en zeker voor herhaling vatbaar.

RABO Clubsupport

Op donderdag 2 oktober werden we in het taalcafé van Wormerveer verrast door Thera Tiggers-Swinkels, werkzaam bij de Rabobank en onze vaste vrijwilliger van het online taalcafé. Zij kwam persoonlijk de check van de Rabo Clubsupport actie overhandigen aan coördinator Jacob.

Rabobank helpt met de Clubsupport actie jaarlijks tal van stichtingen en verenigingen met het bereiken van hun doelen. We zijn dankbaar dat ook dit jaar het taalcafe weer de ondersteuning krijgt. Rabobank bedankt!

SAMENWERKING

Samenwerking met andere organisaties die zich inzetten voor nieuwkomers is enorm belangrijk bij het werk in en buiten De Sluis. Daarom initiëren de coördinatoren samenwerking en nemen deel aan verschillende lokale overlegvormen.

SAMENWERKING

We werken onder andere samen met New Bees, COA Zaanstad, NL-training, Zaankanters Voor Elkaar, gemeente Zaanstad, Vluchtelingenwerk, De Bieb, Sociale Wijkteams.
Enkele belangrijke overlegvormen zijn:

- Taalnetwerk Zaanstad Noord: een tweemaandelijks overleg met de Sociale Wijkteams in Noord, De Bieb, NL-Training en andere organisaties met betrekking tot taal voor nieuwkomers.

  Doel: korte lijnen om aanbod te verbeteren en adequaat te verwijzen

- Samen voor nieuwkomers: dit samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties is door De Sluis in 2017 geïnitieerd. Deze whatsappgroep verbindt ruim 60 deelnemers uit zo'n 40 lokale organisaties (waaronder New Bees, de Bieb, Zaankanters Voor Elkaar en alle wijkteams) en deelt info en aanbod.

  Doel: kennis en krachten bundelen, bekendheid met elkaars aanbod, adequaat verwijzen, snel kunnen sparren en tot actie komen.

- Vrijwilligersorganisatie Zaanstad: Zaankanters voor Elkaar

  Doel: werven, waarderen en ondersteunen van onze vrijwilligers.

EDUCATIE VOOR VRIJWILLIGERS

De Sluis is aangesloten bij Stichting 'Het begint met taal'. Het belangrijkste doel van deze stichting is het ondersteunen van vrijwilligers.
'Het begint met taal' biedt voor leden een divers aanbod van trainingen, webinars, e-learning, e-coaching, netwerkbijeenkomsten en materiaal voor zowel taalvrijwilligers als coördinatoren.

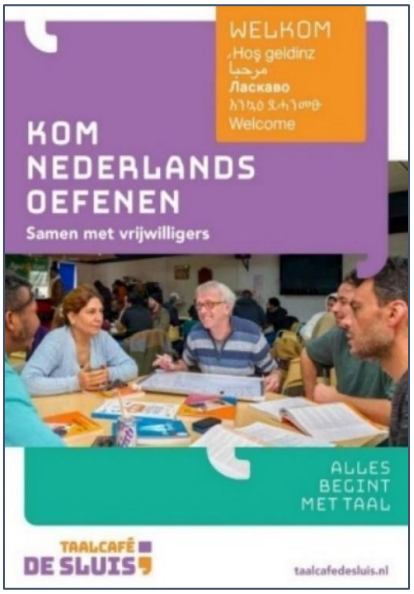
Via het netwerk van deze Stichting leren de coördinatoren collega's uit heel Nederland kennen. Onze nieuwe en bestaande vrijwilligers kunnen op deze manier trainingen volgen.

aangesloten bij het begint met taal

COMMUNICATIE

Bekendheid is essentieel voor de Sluis, omdat haar bestaan afhankelijk is van de bekendheid bij nieuwkomers, vrijwilligers en de samenleving. In 2024 hebben we een nieuwe huisstijl en fotografie doorgevoerd in al onze uitingen. Als zelfstandige stichting zijn we trots op onze nieuwe 'look'. Met dank aan Marcel Weenink van buro 075 en Michel Khoury (en alle fotomodellen) voor alle hulp hierbij!

Goede communicatie houdt in dat betrokkenen via verschillende kanalen op de hoogte gehouden worden en dat De Sluis zichtbaar en vindbaar is. Daar werken we continu aan. Met de nieuwe huisstijl is De Sluis nog meer herkenbaar en goed vindbaar in de Zaanstreek, fysiek en op internet. Er zijn korte lijntjes met de media en organisaties. Meerdere malen worden er artikelen gewijd aan deelnemers in het taalcafé. Nieuwkomers worden vanuit verschillende instanties doorverwezen naar de Sluis. Taalcafé De Sluis was partner bij het project 'Ik zie jou' van het Museum of Humanity, samen met COA Zaandam.

NIEUWE HUISSTIJL

Van DE SLUIS TAALCAFÉ naar TAALCAFÉ DE SLUIS

De huisstijl is tot en met 2023 gebaseerd geweest op het logo dat ooit is ontworpen door een deelnemer van het taalcafé. Vanwege onze groei en professionalisering was het nodig uit te kijken naar een nieuwe huisstijl. Op de Zaanse beursvloer van 2023 bood Marcel Weenink van buro 075 zijn hulp aan. Hij ontwierp een nieuwe huisstijl voor onze uitingen.
De nieuwe uitstraling werd gecomplementeerd met een serie nieuwe foto's van Michel Khoury, een bewoner van het AZC in Zaandam, ook beroepsfotograaf. In elke nieuwsbrief, op de website en 'socials' zullen we zijn foto's delen.

ONZE COMMUNICATIEMIDDELEN

- ✓ **Flyer en poster:** We hebben bewust gekozen voor een QR code op de flyers die verwijst naar de website. In plaats van alle locaties met openingstijden te noemen, vanwege de snelle groei.
- ✓ **Banier:** op elke locatie
- ✓ **Nieuwsbrief:** tweewekelijks een digitale nieuwsbrief naar zo'n 2000 betrokkenen.
- ✓ **Website en social media:**
  - Website: www.taalcafedesluis.nl
  - Algemeen emailadres: info@taalcafedesluis.nl
  - Facebook: Vluchtelingen en statushouders welkom in Zaanstad
  - Instagram: @de_sluis
  - Youtube: taalcafé de Sluis - Zaanstad voor Vluchtelingen
- ✓ **In de publiciteit**
  - De Orkaan, Het Noord Hollands Dagblad, de Zaankanter en de dorpsbladen Reuring in Wormerveer en Het Lint in Assendelft besteden regelmatig aandacht aan Taalcafé De Sluis.

FINANCIËN

Stichting De Sluis Zaanstad ontvangt subsidie van de gemeente Zaanstad voor de reguliere taalcafés. Het taalcafé ten behoeve van de bewoners van het AZC wordt gefinancierd door COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers).

Subsidies en donaties (van particulieren en instanties) worden beheerd door Stichting De Sluis Zaanstad.

De coördinatoren worden betaald via een ZZP-constructie, gefinancierd door de subsidie van de gemeente Zaanstad, een opdracht van de gemeente Zaanstad, COA en specifieke fondsen.

Het financieel jaarverslag is als bijlage toegevoegd en apart te vinden op de site van Taalcafé De Sluis.

.

COA

ZNSTD

.

Wat de vrijwilligers voor deze vluchtelingen doen, scheelt zo negen maanden aan inburgering'

- VluchtelingenWerk -

DE RESULTATEN SAMENGEVAT

- ⇨ Stichting De Sluis Zaanstad bestuurt als zelfstandige stichting de taalcafés;
- ⇨ Stabiele en vernieuwende organisatie die blijft groeien.
  - De nieuwe locaties in de Zuidhoek en Zaandijk voldoen wederom aan een grote behoefte
  - Alle zeven locaties blijven goed bezocht worden; er zijn momenten dat de locaties Saentoren en Assendelft net aan voldoende ruimte bieden vanwege de grote belangstelling;
  - Er is een vacature uitgezet voor een vijfde parttime coördinator.
  - vrijwilligers blijven betrokken en trouw, er is voldoende belangstelling voor deze functie;
  - in totaal bieden we 14 dagdelen per week (inclusief 7 dagdelen bij de noodopvang) en online;
- ⇨ Stabiele groei in het aantal bezoekers
  - gemiddeld 440 deelnemers per week (was 150 in 2022, 385 in 2023, 390 in 2024);
- ⇨ Stabiliteit in aantal vrijwilligers:
  - 135 vrijwilligers (was ruim 50 in 2022, 85 in 2023, 95 in 2024 en 120 in 2025);
- ⇨ communicatiekanalen zijn goed onderhouden met ruim 2.000 betrokkenen;
- ⇨ de lokale pers besteedt regelmatig aandacht aan de activiteiten in en rond De Sluis;
- ⇨ het draagvlak ten aanzien van nieuwkomers wordt vergroot door in alle communicatie-uitingen te laten zien wat het effect is van taal, ontmoeting en onze activiteiten voor nieuwkomers;
- ⇨ vanuit De Sluis is het samenwerkingsoverleg geboren en nog steeds zeer actief, waarbij alle betrokken Zaanse maatschappelijke instanties vertegenwoordigd zijn;
- ⇨ er zijn tal van extra activiteiten georganiseerd om integratie te bevorderen.

DOORLOPENDE RESULTATEN

- bezoekers voelen zich welkom;
- bezoekers worden ondergedompeld in de Nederlandse taal en cultuur;
- bezoekers oefenen extra Nederlands en ontmoeten Zaankanters vanuit gelijkwaardigheid;
- bezoekers kunnen bij het inburgeringstraject vaak instromen op een hoger niveau;
- bezoekers slagen voor hun inburgering op een hoger niveau dan vereist;
- bezoekers vinden vaker vrijwilligerswerk of werk;
- bezoekers vinden hier een warm netwerk dat hun verlies aan familie verzacht/vervangt;
- vrijwilligers ervaren een verrijking van hun wereldbeeld;
- vrijwilligers ervaren veel voldoening door hun vrijwilligerswerk bij de Sluis;
- een effectief samenwerkingsoverleg met alle betrokken Zaanse maatschappelijke instanties;
- bij behoeftes en kansen wordt snel organisatorisch gereageerd: bv museumbezoek, leren solliciteren, wennen aan water, eerste hulp verlenen, schilderen en meer.

'In de straat praten mensen erg snel. Door het rustige tempo bij De Sluis durf ik nu Nederlands te praten'
- een deelnemer -

IN TAALCAFÉ DE SLUIS START JE INTEGRATIE IN ZAANSTAD!

'De oproep voor vrijwilligerswerk op de facebookpagina van de Sluis leverde mij liefst twéé vrijwilligersbanen op. Ik werk nu met veel plezier bij Hospice De Schelp en Evean!' - een deelnemer -

Ik heb mijn B1 examen Nederlands gehaald en mag nu starten op de HvA met het schakeltraject. Hier leer ik Nederlands op B2 niveau en kan daarna instromen in een bachelor studie'

- een nieuwkomer die vanuit het AZC ons taalcafé bezocht -

Door mijn contacten bij De Sluis vond ik mijn baan!
- een deelnemer -

CONCLUSIE EN VOORUITBLIK

Stichting De Sluis Zaanstad is van mening dat de Sluis een onmisbaar onderdeel van de Zaanse maatschappij is en blijft, mede door de omvang en breedte van het (taal)aanbod, de onafhankelijkheid van instanties waarop bezoekers zijn aangewezen, de continuïteit van het netwerk en de samenwerking met alle betrokken partijen.

We zien dit aan de resultaten van De Sluis en merken het aan de reacties van de deelnemers over wat Taalcafé De Sluis voor hen betekent. Het brede aanbod heeft een enorm, positief effect op de integratie van nieuwkomers, en niet alleen mensen met een vluchtelingenachtergrond.

PLANNEN VOOR 2026

in 2026 bestaat de Sluis 10 jaar! Om dit jubileum te vieren organiseren we een verbindend ZOMERFEEST in De Bullekerk, Zaandam. Ook willen we ter ere van ons jarig jubileum een Sluis Wereldkookboek uitbrengen met de lekkerste recepten van onze deelnemers uit de vele landen. Met dit boek kunnen we laten zien hoeveel nationaliteiten gebruik maken van het Taalcafé.
In 2026 zullen we een vijfde coördinator aantrekken, verhuizen we het Taalcafé in de Rozenhof naar de Zeskanter om op die manier meer nieuwkomers en vrijwilligers te kunnen bedienen en schrijven we onze AMBITIE 2026-2030.

De Sluis staat er goed voor. Met de zekerheid van betrokken vrijwilligers, een enthousiaste bestuur en effectieve communicatielijnen helpen we vele nieuwkomers met ons aanbod op weg met taal, ontmoeting en integratie.

AMBITIE 2020-2025

Taalcafé De Sluis…

- biedt zelfvertrouwen en zelfstandigheid door taal
- heeft een vaste plek in de Zaanse gemeenschap
- organiseert activiteiten voor nieuwkomers in Zaanstad
- leert nieuwkomers het Nederlands van alledag
- stimuleert nieuwkomers zelfstandig hun weg te vinden in Zaanstad en Nederland
- biedt een netwerk voor nieuwkomers door ontmoeting te faciliteren

BIJLAGEN: FINANCIEEL JAARVERSLAG EN ONTSTAANSGESCHIEDENIS

BIJLAGE 1: FINANCIEEL JAARVERSLAG

Omschrijving	Bedragen
Inkomsten	
Subsidie	87.386,00
Nog te ontvangen subside	4.598,00
Totaal inkomsten 2025	**91.984,00**
Uitgaven regulier	
Coördinatie kosten	69.416,79
Bankkosten	304,43
Huur	5.423,60
Gebruikskosten De Sluis	1.043,89
Educatie	7.162,44
Kantoorkosten	1.385,09
Activiteiten	449,73
Vrijwilligers	2.193,04
Totaal uitgaven 2025	**87.379,01**
Totaal resultaat 2025	**4.604,99**

BIJLAGE 2: ONTSTAANSGESCHIEDENIS DE SLUIS

2015 'Het wonder van Zaandam'
Vanaf oktober 2015 vond volgens de pers 'het wonder van Zaandam' plaats: honderden vrijwilligers kwamen samen om de vluchtelingen in de noodopvang in het Burgemeester in 't Veldpark te helpen. De tegenover het park gelegen Noorderkerk opende haar deuren en al snel werd daar twee uur per dag taalles gegeven. Voor de specifieke behoeften werd een facebookgroep opgericht voor vraag en aanbod van kleding, schoenen enz. Er ontstonden vele vriendschappen. In Zaandam startte integratie vanaf dag één.

"Het kamp in Zaandam is het slechtste van Nederland, maar de mensen zijn hier het mooist." – meerdere vluchtelingen

2016 'De Poort'
Het ging zo goed in Zaanstad dat er een tweede noodopvang geopend werd in een loods op het Hembrugterrein. Met oa steun van een betrokken wijkmanager maakte een groep vrijwilligers van een leegstaande ruimte een nieuwe ontmoetingsplek: De Poort. Op deze levendige locatie waren gedurende drie maanden ongeveer honderd vrijwilligers dagelijks actief.

"Zaandam is thuis. De vrijwilligers zijn onze familie." – bezoekers van De Poort

2016 'De Sluis'
Na de sluiting van de noodopvanglocaties in Zaanstad verhuisden de vrijwilligers naar een derde plek waar zij vluchtelingen konden ondersteunen. In de Achtersluispolder verbleven nog honderden asielzoekers. Samen met het COA regelde gemeente Zaanstad een nieuwe plek voor de activiteiten van de Zaanse vrijwilligers: De Sluis.

"Wat de vrijwilligers voor deze vluchtelingen doen, scheelt zo negen maanden aan inburgering." – VluchtelingenWerk

2017 'De Sluis 2.0'
Inmiddels had een groot deel van de vluchtelingen uit het Veldpark een verblijfsstatus. Degenen die dankzij de lobby vanuit de vrijwilligers een woning in Zaanstad hadden gekregen wisten De Sluis al snel te vinden. Hier konden zij verder werken aan hun Nederlands, deelnemen aan integratieactiviteiten en hun netwerk verder opbouwen.
In juli 2017 sloot ook de opvang in de Achtersluispolder. Er waren geen vluchtelingen meer in Zaanstad, maar

de 'nieuwe Zaankanters' hadden nog een heel inburgeringstraject te doorlopen. Nieuwkomers en vrijwilligers wilden samen verder, en Vluchtelingenwerk bood hen een nieuwe locatie aan, centraal in Zaanstad. In september 2017 werd De Sluis 2.0 feestelijk geopend!

2018 De Sluis breidt uit

De Sluis groeit mee met de behoeften en ontwikkeling van haar bezoekers. Niet alleen statushouders willen graag contact met Nederlanders en de taal oefenen, ook expats, Zaankanters met een migratieachtergrond, Europese immigranten en andere individuen hebben hier behoefte aan.
Zo oefenen elke week ruim negentig nieuwkomers en dertig vaste vrijwilligers de Nederlandse taal en gewoonten. Ook wordt er samen op pad gegaan, bij elkaar thuis gegeten en geholpen met huiswerk. De communicatiekanalen worden goed onderhouden en houden een community van zo'n 2.000 betrokkenen actief. Ook de lokale pers besteedt regelmatig aandacht aan de activiteiten in en rond De Sluis.

Vanuit De Sluis is ook het samenwerkingsoverleg geboren waarin alle betrokken Zaanse maatschappelijke instanties vertegenwoordigd zijn. Sluisbezoekers kunnen leren solliciteren, wennen aan water, eerste hulp verlenen, schilderen en meer.

De nieuwkomers slagen voor hun inburgering op een hoger niveau dan vereist en doen vrijwilligerswerk. Niet alleen de nieuwkomers, maar ook de vrijwilligers krijgen een warm netwerk. Het succes van De Sluis ligt in haar motto: SAMEN, want succesvolle integratie komt van twee kanten!

En verder....

2019	De Sluis 3.0 wordt voortgezet bij de Honigfabriek in Koog aan de Zaan
2020 – 2022	Verhuizing naar Jufferstraat Introductie van de online Sluis vanwege de corona pandemie
2021	Noodopvang Achtersluispolder nieuwe vluchtelingen
2022	Verhuizing naar De Saentoren
	3e dagdeel in Wormerveer
	Extra locatie in De Rozenhof Zaandam vanwege de komst van vluchtelingen uit Oekraïne
2023	Nieuw taalcafé in Assendelft met 2 dagdelen; deze sluit aan op in gebruik neming van flexwoningen in Saendelft voor Oekraïners
	Noodopvang Achtersluispolder blijft de komende 5 jaar opvang bieden aan vluchtelingen
	Oprichting Stichting De Sluis Zaanstad, die de werkzaamheden voortzet van Werkcommissie Vluchtelingen Zaanstad dat onder Stichting Zaandamse Gemeenschap viel; deze Stichting wordt per 1 januari 2024 opgeheven.
2024	Voorbereidingen voor zesde locatie in Zaandijk in 2025
	Voorbereiding voor uitbreiding van het aanbod bij taalcafé locatie sportvereniging Rood-Wit; deze uitbreiding is nodig omdat eind 2024 de eerste bewoners worden verwacht van de nieuwe AZC in de twee boten aan de Gerrit Bolkade in Zaandam.

Stichting De Sluis Taalcafé
Op diverse locaties in Zaanstad oefenen nieuwkomers met vrijwilligers Nederlands, in verschillende groepjes, ieder op zijn eigen niveau.

Algemeen Nut Beogende Instelling
ANBI

Contact
info@taalcafedesluis.nl
taalcafedesluis.nl

kvk: 41231166
Iban: NL10RABO0319056252